

Εξώπιολις

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 1994 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Ν. Γ. ΠΕΝΤΖΙΚΗΣ: Σχέσεις της ψηφιαζόμενης με την προσευχή • ΤΑ-
ΤΙΑΝΑ ΓΡΙΤΣΗ-ΜΙΛΛΙΕΣ: Τεράτων γόνοι • ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΖΟΥ-
ΛΗΣ: Εννέα ποιήματα • ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΠΙΤΤΑΣ: Οι κατοίκους •

ΕΚΤΩΡ ΚΑΚΝΑΒΑΤΟΣ: Στιγμιότυπο οντογένεσης • ΜΠΟΓΚΟΜΙΑ
ΝΤΖΟΥΖΕΛ: Ένα ποίημα για τη ΝΙΚΗ Σαμοθράκης • ΜΠΙΛΥ ΒΕ-
ΜΗ: Έξι ποιήματα • ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ: Σαπφώ • ΓΙΩΡ-
ΓΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ: Σεράγεβο '94 • ΕΛΕΝΗ ΣΚΑΒΔΗ: Στα κούτσου-
ρα • ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ονόματα μόνο • ΧΑΡΗΣ Θ.
ΤΖΟΥΛΗΣ: Ποιήματα • Ν. Μ. ΒΑΞΕΒΑΝΙΔΗΣ: Η παραμεθόριος στο
κορμί μας • ΧΡΟΝΙΚΑ: Μελίνα η αγέρωχη ελληνίδα - Χρόνης Αηδο-
νίδης - Ψυχιατρικές κινητές μονάδες

ΤΕΛΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΥΕΡΕΦ, ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ, Πόρφυρας,
1991, σ.σ. 30**

Ο Κώστας Σουέρεφ, αρχαιολόγος, ποιητής και μέλος της εκδοτικής ομάδας του πολύ σημαντικού λογοτεχνικού περιοδικού της Κέρκυρας «Πόρφυρας», κυκλοφόρησε το 1991 από τις εκδόσεις του περιοδικού τη δεύτερη ποιητική συλλογή του, οκτώ χρόνια μετά το «Κόρινθος - Συρακούσα, μέσω ακτών Ιονίου». Στο πρώτο του βιβλίο (1983), πρώτο ατομικό γιατί συμμετείχε από το 1969 σε ομαδικές εκδόσεις, ο ποιητικός λόγος αναβλύζει μέσα από την αρχαιολογική μνήμη των χώρων και των αντικειμένων, τη μυστική ουσία και την οδύνη όπως ξεχειλίζει από την ιστορία της Αδριατικής:

*Παλεύω με τα κύματα του αρχαίου δρομολογίου Κόρινθος Συρακούσα
μέσω ακτών Ιονίου και τα κατευόδια σπρώχνουν τους
γλάρους δυτικά.*

Στην δεύτερή του συλλογή, την «Αλληλογραφία», ο Κ. Σουέρεφ μεταφέρεται από τους τόπους και τα πράγματα στα πρόσωπα. Ο τίτλος είναι δηλωτικός των προθέσεών του. Στο πρώτο μέρος συνομιλεί με τ' αγαπημένα του πρόσωπα, που κινούνται από την ποίηση και τον κινηματογράφο έως τη ζωγραφική και τη μουσική. Περιλαμβάνει δώδεκα ποιήματα, αφιερωμένα σε ένδεκα πρόσωπα, ενώ ο θεματικός κύκλος ανοίγει με μια εξομολόγηση, όπου καταθέτει την αδυναμία της αναγνώρισης των φιλικών του φασμάτων αλλά και την επιθυμία ν' αφαιρέσει την ομίχλη του μύθου, να ριξει τα ενδύματα και ν' απολαύσει τη λάμψη της γυμνότητας. Τελικώς να κατασκευάσει την ιδιωτική του ανάγνωση:

*Γνωρίζω την ασχήμια του υφάσματος
που με ειδική επιμέλεια φορέσατε
Αδύνατον όμως να Σας κατανοήσω
πριν το δέρμα
τραχύ ή απαλό αδιάφορο
αναδειχθεί με μεγαλοπρέπεια*

Αξίζει να σημειώσουμε πως ο μόνος Έλληνας με τον οποίον αλληλογραφεί είναι ο Γεώργιος Βιζυηνός που «για μια μικρούλα έχασε την υπόληψή του».

Στο δεύτερο μέρος με τον τίτλο «Αρμενιστής» περιέχονται επτά ποιήματα όπου υποπτευόμαστε ως κύριο, αν και υπόγειο, σημαίνον την κρυστάλλινη αφή του αρμενιστή έρωτα. Το ταξίδι αυτού του άρρητου που πυροδοτεί τη διαδρομή του ανθρώπου:

*Είσαι συνώνυμο της αστραπής
Τα μαλλιά σου τρελαίνονται στις εξισώσεις
Μια σε θωρώ παρούσα και μια απύουσα*

Η «Αλληλογραφία» συγγενεύει με την ποίηση της δεκαετίας του '80, της συμβατικά αποκαλούμενης γενιάς του «ιδιωτικού οράματος». Διατρέχεται από τα τραύματα του προσωπικού δράματος, που μέσα στην ανωνυμία τους γίνονται επώνυμα και περιεκτικά των διαστάσεων μιας εποχής.

Ο ποιητής εμβαπτίζεται σ' όλη την ποιητική παράδοση, ελληνική και ξένη, και ιδίως στις κορυφαίες στιγμές της—όπως τον Καβάφη—και της δίδει μια νέα διευρημένη και σύγχρονη μορφή. Κοντά στην παράδοση του λόγου συλλειτουργεί και η ιδιότυπη παράδοση της γενέτειράς του, της Κέρκυρας. Ο Gian Giacomo Casanova του υπενθυμίζει:

*Είμαι η προέκταση του κορμού σου
που έζησε σε μια Κέρκυρα βενετσιάνικη
όπως τα ασημένα αντικείμενα του τεχνίτη
τα ξυλόγλυπτα έπιπλα στα σαλόνια
τα καντούνια στην πόλη*

Βασικό υλικό δομής της γραφής του Κ. Σουέρεφ είναι η εικόνα. Η καταγωγή της φαίνεται να προέρχεται από τη συμβολική εικόνα του μεσοπολέμου αλλά και τη δυνατή και πολύχρωμη του υπερρεαλισμού, όπως τουλάχιστον στοιχειοθετήθηκε από τους ελληνικούς απόρηχους του ρεύματος. Όμως η εικόνα αυτή δεν είναι ούτε στατική ούτε εικαστική. Συνδέεται με την κινηματογραφική λήψη και τη σεναριακή γραφή αποκτώντας ενέργεια που περικλύεται αλλά και διατρύπεται τη λέξη:

*Ο εικονολήπτης μου ξεμακραίνει
αφήνοντας τον DIEGO
και τον ακούραστο υπολογιστή
στο άδειο δωμάτιο
με την ξύλινη θύρα μισάνοιχτη*

Η εικαστική καταβολή επεμβαίνει στην όλη σύνθεση, αναδεικνύοντας τη δυναμική του χρώματος:

*ανάκατο με μαύρα μαλλιά και τρίχωμα
σκονίζεται με ηφαιστειογενές χρώμα
στέκεται μπρος από ένα κόκκινο θάμνο*

Η ονειρική διάσταση (Και η κυριαρχία του λευκού/συντάρασε το όνειρο/και τον ονειροπαρμένο), η βιογραφική αναγωγή, ο διάλογος με τη δημοτική ποίηση (Νανούρισμα) κι ακόμη επισκέψεις γόνιμες κι ακτινοβολούσες, μέσα από το φρέαρ της λογοτεχνικής ιστορίας όπως του Πλάτωνα:

*Τι μου είχε δώσει το σώμα
πέρα από κάποιο είδωλο σε καθρέφτη;
ή του δαίμονα Ροε από το φακό του Παζολίνι:
«Φέρε ρακί για με και για το κοράκι»*

Με πήρε το κατόπι και βράχνιασε να με κρώζει συμπληρώνουν την αγωνία της καταβύθισης στον εσωτερικό κόσμο και λυτρώνουν τον ποιητικό λόγο του Κώστα Σουέρεφ στη συλλογή «Αλληλογραφία».